

ATATÜRKÇÜLÜK EVRENSEL BOYUTLU BİR DÜŞÜNCE SİSTEMİDİR

Prof. Dr. Hürşit ERTUĞRUL*

Atatürkçülük, Türk Milletinin ihtiyaçlarından ve gerçeklerinden çıkmış bir ideolojidir. Temelinde insanlığın binlerce yıl işlediği yüksek değerler vardır. İlerlemeye, yenileşmeye açıktır. Bu ideolojidir ki vatani parçalanmaktan kurtarmış, yıkıntılar üzerinde onurlu ve milli bir devlet yükselmiştir.

Her ideolojinin özellikleri vardır. Atatürkçülüğün özelliği, katı-donmuş dogmalara dayanmamasıdır. O, bütün toplumlarda uygulanabilecek esaslar içerir. Akla, bilime, insan sevgisine dayanması onu işlenmeye uygun ve gelişmelere açık durumda tutmaktadır. Atatürkçülük dinamiktir.

Düşünce özgürlüğü Cumhuriyet yönetiminin önemli bir niteliğidir ve Atatürkçülükte Cumhuriyet yasal olmak koşulu ile, düşünce özgürlüğünün savunucusudur.

Atatürkçülükte bilimin ve aklın rehberliğinde sürekli çağdaşlaşma vardır.

Atatürk; çağdaşlaşma demektir. Uygarlık demektir. Bağımsızlık ve özgürlük demektir. İnsan sevgisi demektir. Her zaman ve her yerde; ahlâk, doğruluk, iyilik ve güzellik demektir. Bu nedenledir ki Atatürkçülük'te zorlama yoktur. Dikta yoktur. Halkın ve milletin istek ve niyetleri vardır. İnsan ve insanlık sevgisi vardır. Hak vardır. Çünkü Atatürk; haktan daha güçlü bir şeye inanmaz. Onun için; Atatürkçü düşünce sisteminde meşruluk esastır. Halk ve millet iradesinden daha güçlü hiç bir kuvvet yoktur. Bu sebeple de hakimiyet kayıtsız şartsız milletindir.

* Atatürk Üniversitesi Rektörü

Atatürkçülük'te bütün çabalar insan içindir; insana yöneliktir; daha refahlı bir insan ve toplum yaratmaktır. Atatürk'e göre; "İnsanları mutlu kılacağım diye onları birbirine boğazlatmak, insanlık dışıdır ve son derece üzüntü vericidir. İnsanları mutlu edecek tek araç, onları birbirine yaklaştırmak, onları birbirine sevdirmek, karşılıklı maddi ve manevi gereksinmelerini sağlamaya yarayan hareket ve enerjidir. Dünya barışı içinde insanlığın mutluluğu, ancak bu yüksek ülkü yolcularının çoğalması ve başarılı olmasıyla mümkün olacaktır.

Atatürk, insanlığın savaştan uzak durmasını ister. Çünkü; "Ulus hayatı tehlike ile karşılaşmadıkça, savaş bir cinayettir. Savaş zorunlu ve yaşamsal olursa göze alınabilir" O'na göre asıl olan barıştır ve barışın sürekliliğidir. "Tüm insanlığın refahı, açlık ve baskının yerine geçmelidir. Dünya vatandaşları, haset, aç gözlülük ve kinden uzaklaşacak şekilde eğitilmelidir. Hayatta tam zevk ve mutluluk ancak gelecek kuşakların onurlu varlığı, mutluluğu için çalışmakla bulunabilir."

Atatürk, daima birlikten kuvvet doğacağına inanmıştır. Bu yüzden de, hemen her yerde milletin birlik ve beraberliğinden söz etmiştir. Ve "Bir yurdun en değerli varlığı, yurttaşlar arasında millî birlik, iyi geçinme ve çalışkanlık duygu ve kabiliyetlerinin olgunluğudur. Millet varlığını korumak için bütün yurttaşların canlarını ve herşeylerini derhal ortaya koymaya karar vermiş olmaları; bir milletin en yenilmez silah ve korunma vasıtasıdır. Bu sebeple; Türk milletinin idaresinde ve korunmasında, millî birlik, millî duygu, millî kültür en yüksekte göz diktiğimiz idealdir."

Atatürk millî birliğin temelinde insan sevgisinin yattığını hiçbir zaman unutmamıştır.

Büyük Atatürk sınıf kavgacılığının bölücü ve parçalayıcı sonuçları doğuracağını çok iyi bilmekteydi. O nedenle de, milletimizi birlik ve beraberlik

içinde güçlendirecek yolları bir bir göstermiştir. Mesleklerin birbirlerini desteklemesi gerektiğini vurgulamıştır. Sosyal adalet ve sosyal güvenliği, daima öngörmüştür. Sosyal adalet ve güvenliğin sağlanması ile millî birliğin güçleneceğine işaret etmiştir.

Atatürk milliyetçiliğinin en büyük birleştirici özelliği lâiklik ilkesidir. Lâiklik, mezhep ayrılıklarını ortadan kaldırır. Birlik ve beraberliğin oluşmasına hizmet eder.

Böylece lâiklik anlayışı milliyetçilikle bütünleşerek millî ve güçlü devleti meydana getirir.

Atatürkçülük, gençlerin bilimsel öğrenimlerinin yanısıra, onların Atatürk İlke ve İnkılâplarının felsefesini aksettiren millî bir ruhla yetiştirilmelerini ister. Gençlerin kazanacağı eğitim, herşeyden önce, millî ideolojiye uygun olarak bağımsızlık, vatan, millet ve aile esasına dayanacak, millî birliği ve beraberliği sağlayacaktır. Yurdu iç ve dış tehlikelerden korumayı en büyük görev saymak, bu duygularla birbirine kenetlenmek, Atatürkçü gençliğin doğal niteliği olmalıdır.

Atatürkçü gençliği yetiştirmede, onlara Atatürkçülüğü bilerek kavratmada ve bilinçlendirmede eğitimcilere büyük görev ve sorumluluklar yüklenmiştir. Eğer Cumhuriyet, eğitimcilerden bilgileri ve fikirleri güçlü koruyucular istiyor ise, "fikri, vicdanı, irfanı hür kuşaklar" yetiştirmelerini bekliyorsa önce eğitimcilerin bu nitelikleri kazanmış olması gerekmektedir.

Atatürk, gençliğe güvenmiş, değer vermiştir. Toplumun geleceğinin gençlerin yetişmesine bağlı olduğunu bilmiş ve buna inanmıştır. "Gençliği yetiştiriniz. Onlara bilim ve kültürün olumlu düşüncelerini veriniz. Geleceğin aydınlığına onlarla kavuşacaksınız. Özgür düşünceler uygulanmaya konulduğu vakit Türk Ulusu yükselecektir" derken hep aynı tezi savunmuştur.

Sonuç olarak Atatürkçü Düşünce Sisteminde gençlik esas alınmış, onların iyi yetiştirilmesi ülke geleceği için gerekli görülmüştür. Bu sistemde en güçlü öge, insanlık sevgisidir. Türk İnkılâbı, insanı temel alan, insanı yücelten öze sahip bir inkılâptır. Ve Atatürk düşüncesine evrensel boyutlar kazandıran insan sevgisidir.

LİTERATÜR

BURSALIOĞLU, Z. Cumhuriyet-Lâiklik-Eğitim Üzerine. Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi. Cilt II, Sayı:5, SS. 379-381, Ankara 1986.

ERTUĞRUL, H. 1985-1986 Akademik Yılı Açış Konuşması, Atatürk Üniversitesi, Erzurum 1985.

ERTUĞRUL, H. 1986-1987 Akademik Yılı Açış Konuşması, Atatürk Üniversitesi, Erzurum 1986.

GİRİTLİ, İ. Atatürkçü Çağdaşlaşmada Bilim ve Teknoloji, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, III, Sa. 8, SS.359-370, Ankara 1987.

KAYNAR, R., Atatürk'ün Kültür ve Eğitim Anlayışı, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi. Cilt: II, Sa.6, SS. 579-583, Ankara 1986.

MUMCU, A. Atatürkçü Düşünce Sisteminde Milli Birliğin Yeri, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: III, Sa. 8, SS. 372-377, Ankara 1987.

TÜNAY, B. Atatürk ve Milli Birlik, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: III, Sa. 8, SS. 409-419, Ankara 1967.

ÜLKEN, Y. Atatürk ve İnsan Sevgisi, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, Cilt: III, Sa.9, SS. 509-517, Ankara 1987